2/2020 60. vsk

SAVON VASAMA

Suur-Savon reservipiirien, Etelä-Savon aluetoimiston ja Kaakkois-Suomen maanpuolustuspiirin tiedotuslehti

KARPR:N APULAISKOMENTAJA 5

ITÄ-SUOMEN VIESTIPATALJOONA 10

REINO HOKKASEN SANKARIHAUTAUS 14

AK-ASUNNOT LKV
ASIANTUNTEVAA KIINTEISTÖNVÄLITYSTÄ
Jo 25 vuotta

Mikko Parkkonen
050-3714 112
myyntineuvottelija

Ari Korhonen
0400-258 601
LKV Julkinen kaupanvahvistaja

Vesa Suokas
040-1730 126
kiinteistö-asiantuntija

Emmika Oy, Brahentie 16, 52300 RISTIINA
ak-asunnot@emmika.fi

SAVON VASAMA
60. vuosikerta, marraskuu 2020

JULKAISIJA
Suur-Savon
Reserviupseeripiiri ry
Suur-Savon
Reserviläispiiri ry
Vuorikatu 11 A 4
50100 MIKKELI

Toiminnanjohtaja
Juhani Sihvonen
puh. 045 7731 9462

JAKELU
Jäsenetuna piirien
kerhojen ja yhdistysten
jäsenille sekä sidosryhmille.
Painosmäärä 2500 kpl.

TOIMITUS
Vuorikatu 11 A 4
50100 MIKKELI
sähköposti:
suursavon.reservipiirit@gmail.com

www.rul.fi/suursavo
www.reservilaisliitto.fi/
suursavonreservilaispiiri

PÄÄTOIMITTAJA
Jukka Rönkä

TOIMITTAJA
Jussi Saarinen

TAITTO
Marko Hokkanen | TEROprint

PAINOPAIKKA
TEROprint Oy, Mikkeli

Seuraava Vasama
ilmestyy keväällä 2021

ILMOITUSHINNAT

1/1 sivu	3 x 210 mm	270 €
1/2 sivua	3 x 105 mm	160 €
1/4 sivua	2 x 75 mm	95 €
1/8 sivua (rivi-ilmoitus)		
1 x 40 mm		50 €
Värilisä		10 €

Yhden palstan leveys 50 mm
Kahden palstan leveys 100 mm
Kolmen palstan leveys 150 mm
Sivun korkeus 210 mm

KANNEN KUVA:
Etelä-Savo 20 paikallispuolustusharjoitus / Puolustusvoimat

SUUR-SAVON RESERVILÄISET

Vuosi lähenee loppuaan. Vaikka päättyvä toimintavuosi on ollut epätavallinen koronavirusepidemian vuoksi, kiitokset kaikille niille, jotka ovat tapahtumia rajoitusten puitteissa järjestäneet ja niihin osallistuneet. Elokuusta alkaen muutamia tapahtumia on järjestetty paikkakunnilla. Myös ampumakilpailuja ja -harjoituksia on pidetty yhdistysten, MPK:n ja Puolustusvoimien toimesta elokuusta alkaen. Harjoitusten, jotoksien tai tapahtumien peruuntuminen koronavirusepidemian takia vuoksi on ollut harmillista mutta tarpeellista. Muutamia tapahtumia on vielä tulossa vuoden lopulla, mm. Reserviläisliiton liittokokous Seinäjoella 21.11., perinteinen Ketunkierros järjestetään Mikkelissä 21.-22.11., sekä tietysti itsenäisyyspäivän 6.12. seppeleen laskut paikkakunnilla ja Jouluaaton kunniavartiot 24.12. Osallistukaa tapahtumiin ja koulutuksiin, sillä reserviläistaitojen ylläpitämisen lisäksi yhteiset kokemukset lisäävät maanpuolustustahtoa!

Toivottavasti ensi vuonna päästään normaalimpaan toimintaan. Piirin ensi vuoden keskeisin tavoite on osallistua reservin ampumamestaruuskilpaIujen järjestelyihin. Piirin yhdistysten keskeisimmät tavoitteet ovat jäsenhankinnan ja -huollon edelleen kehittäminen sekä uusien internet-sivujen käyttöönotto ja toimintailmoitusten teko internetin kautta tapahtumittain pitkin vuotta, eikä enää vanhan mallin mukaan vuoden lopussa. Erityinen painopiste on veteraani- ja perinnetyössä Tammenlehvän perinneyhdistyksen aloittamista tukemalla. Ensi vuonna kevätkaudella, jokavuotisten perinteisten tapahtumien lisäksi, avataan 27.4.2021 Sodan ja rauhan keskus Muisti.

Jäsenmäärän ylläpitämiseen ja kasvattamiseen pitää edelleen panostaa. Toimintaan on saatava enemmän nuoria mukaan. Tiedotustoimintaa on jatkettava yhdistysten toimintaan liittyen ja käytettävä hyväksi nettisivuja, sähköpostia ja sosiaalista mediaa. Huolehtikaa, että yhteystietonne ovat ajan tasalla jäsenrekisterissä. Tiedot voi päivittää liiton nettisivuilta löytyvän portaalin kautta.

Neljän vuoden pituinen Suur-Savon reserviläispiirin puheenjohtajuuteni päättyy tämän vuoden lopulla. Tehtävä on antanut mahdollisuuden tutustua Puolustusvoimissa ja eri maanpuolustusjärjestöissä toimiviin henkilöihin ja olla mukana hoitamassa yhteistä tärkeää maanpuolustustehtävää. Tehtävä on ajankäytön suhteen haasteellinen, kaikkiin tapahtumiin ei ole ollut mahdollisuus osallistua, vaikka itsellä olisi ollut halua.

Haluan kiittää edeltäjääni Raimo Mikkosta kannustuksesta kauden alkutaipaleella. Kiitän Karjalan Prikaatin, Maanpuolustuskoulutuksen ja Sotilaskotiyhdistyksen henkilökuntaa sekä kaikkia vapaaehtoisen maanpuolustuksen yhteistyökumppaneita ja paikallisyhdistyksiä kuluneen neljän vuoden hyvästä yhteistyöstä. Toivotan onnea ja menestystä MPK:n uudelle piiripäällikölle Jyrki Niukkaselle.

Erityiskiitokset reserviupseeripiirin puheenjohtajalle Jussi Saariselle sujuvasta yhteistyöstä sekä piirin toiminnanjohtajalle Juhani Sihvoselle kiitokset asioiden ripeästä hoitamisesta.

Toivotan piirin uudelle puheenjohtajalle Arto Nousiaiselle onnea ja menestystä tehtävässä.

Omalta osaltani lähes 20 vuoden työ maanpuolustuksen hyväksi jatkuu vielä Reserviläisliiton hallituksessa ja sen veteraaniyhteistyöryhmässä, Itä-Suomen vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnassa sekä alueen maanpuolustukseen liittyvissä yhdistyksissä. Jos kokemuksestani on hyötyä, olen käytettävissä edelleen eri tehtäviin.

Toivotan hyvää loppuvuotta koko maanpuolustusväelle sekä toivotan uudet jäsenet tervetulleiksi mukaan toimintaan!

Jukka Rönkä
puheenjohtaja, Suur-Savon Reserviläispiiri

KORONAA JA KOMIIKKAA

Koronapandemia on tehnyt aiempaa konkreettisemmin näkyväksi maailman, jossa yllätykset ja epävarmuudet lisääntyvät. Pandemia on nostanut esiin kyvyn ennakoida ja varautua muutoksiin. Voidaan todeta, että maailma on ”pysähtynyt” fyysisesti, mutta hyvä yhteistyö eri tahoilla on lisääntynyt tekniikan suomilla ehdoilla. Vihollinen on kaikille yhteinen covid 19-virus, mutta torjuntatapoja on erilaisia.

Meillä Suomessa on avoimesta kritiikistä huolimatta onnistuttu kokonaisuudessaan hyvin, kun vertaa esimerkiksi suurvaltojen tautilukuihin. Yhtenäinen kansa on yksituumaisesti hyväksynyt asetetut rajoitukset ja suositukset. Kritiikkiäkin on annettu, mikä kuuluu asiallisesti annettuna avoimeen demokratiaan.

Korona-pandemia on vaikuttanut myös reserviläistoimintaan. Monia tapahtumia jouduttiin perumaan tai siirtämään. Fyysinen tapaaminen eri tahojen kanssa on jäänyt minimiin. Onneksi loppukesästä ja alkusyksyn aikana saatiin muutamat tärkeät tapahtumat järjestettyä. Korona-pandemian toinen aalto on meneillään ja toivottavasti selviämme tästä yhtä hyvin kuin ensimmäisestä aallosta.

Oma lukunsa oli Yhdysvaltain presidenttivaalit, jossa esitetyissä uhkauksissa demokratia oli aika kaukana todellisuudesta. Show oli välillä jopa koomista teatteria, kun käsiteltävä asia hävisi muuhun sekamelskaan. Meillä kanssaihmisen kunnioittaminen kuuluu hyveisiimme, jollaista ei näissä vaaleissa kunnioitettu. Myös Etelä-Savon maakunnan kohtalo on ollut vaakalaudalla. Reserviläistoiminnassa ja muussakin vapaaehtoistoiminnassa ei ole nähty alueellisia eroja, joka jatkuu samanlaisena oman maakunnan alueella. Totta kai Joroisissa ja Heinävedellä mietitään maakuntamuutoksesta johtuen suuntautumista, mutta päätös on näiden kuntien yhdistyksillä.

Ensi vuonna piirimme alueella järjestetään reservin ampumamestaruuskilpailut Mikkelissä ja maastopyöräjotos Pieksämäellä. Järjestelyt ovat hyvässä vauhdissa ja organisaatiot on saatu valmiiksi. Suur-Savon piirin maine laadukkaiden tapahtumien järjestäjinä on huomattu myös muualla. Palaute tapahtumista on ollut hyvä. Pidetään saavutettu taso ja olkaamme rohkeita myös uusiin haasteisiin.

Yhteistyö Maanpuolustuskoulutuksen Kaakkois-Suomen maanpuolustuspiirin Mikkelin koulutuspaikan kanssa on toiminut jouhevasti. Koemme, että molemmat hyötyvät, kun reserviläisillä on mielenkiintoista koulutusta. Uutena piiripäällikkönä on aloittanut kadettiveli ja entinen esimieheni everstiluutnantti evp Jyrki Niukkanen. Toivotan Jyrkille onnea uuteen tehtävään.

Myös Reserviläispiirin puheenjohtaja vaihtuu vuoden vaihteessa. Kiitän Jukka Rönkää avoimesta ja positiivisesta työstä sekä johtamisesta. Samalla toivotan uuden puheenjohtajan Arto Nousiaisen tervetulleeksi piirin johtoon.

Seuraava Savon Vasama-lehti ilmestyy keväällä vapun tienoilla. Syksyn lehti on samalla reservin ampumamestaruuskilpailujen kisalehti. Toivomme toimituksessa, että yhdistykset osallistuisivat mainoshankintaan ja sitä myötä saisivat 30 % ilmoitusmyynnistä omaan toimintaansa. Ristiinan reservinupseerit ovat hoitaneet hienosti mainosmyyntiä useiden vuosien ajan ja saaneet sitä myötä tililleen rahaa.

Kuluva vuosi jää monelle varmasti mieleen korona-vuotena. Toivottavasti ensi vuosi on paluuta uuteen normaaliin. Oli koronaa tai ei. Toivotan lukijoille rauhaisaa Joulun odotusta ja Hyvää Uutta Vuotta!

Juhani Sihvonen
Toiminnanjohtaja

YHTEISTOIMINNAN UUSIA MUOTOJA

Korona-vuosi on vaatinut sinnikkyyttä, suunnittelua ja yhteistyövalmiuksia eri organisaatioilta, näin myös Karjalan prikaatilta. Vuodelle suunnitellut tapahtumat ja harjoitukset on pystytty toimeenpanemaan pääosin suunnitellusti huomioiden voimassa olevat rajoitteet. Varusmiesten valmius- ja harjoitusjärjestelmässä sekä reserviläisten kertausharjoituksissa on saavutettu niille asetetut koulutustavoitteet. Tilanne on kuitenkin vaatinut jatkuvaa valmiutta mukautua nopeastikin tautitilanteen sanelemiin muutoksiin.

Näin myös syksyn paikallispuolustusharjoitus Etelä-Savo 20 saatiin toteutettua suunnitellusti syyskuussa Mikkelin-Puumalan alueella. Harjoituksen tavoitteena oli alueen paikallispuolustusjoukkojen sekä eri viranomaisten välisen yhteistoiminnan harjoituttaminen. Etelä-Savon aluetoimiston henkilöstön sekä paikallisten viranomaisten tiivis yhteistoiminta näkyi osallistuvien joukkojen asenteessa. Harjoittelu tässäkin tapauksessa loi syvempää osaamista ja yhteistyökykyä. Kiitän vielä harjoitukseen osallistuneita tahoja hyvän koulutustilaisuuden toteutuksesta.

Maanpuolustustapahtumien järjestämisissä on huomioitu alueelliset suositukset. Osa tapahtumista on jouduttu peruuttamaan. Yhteisten tapahtumien toimeenpano pienempinäkin tilaisuuksina tai vaikkapa ns. ”verkon ylitse” on nyt perinteiden ja yhteydenpidon kannalta erityisen tärkeää. Verkkokokouksia on myös hyödynnetty turvallisuustilanteen muodostamisessa esimerkiksi Etelä-Savon turvallisuusfoorumin kokouksissa. Onneksi meillä Suomessa on pitkä perinne kokonaisturvallisuudesta, joilla varaudutaan edellä mainittuihin normaaliolojen häiriötiloihin ja tarvittaessa poikkeusoloihin kaikkien hallinnonalojen, elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin kanssa. Se on meidän vahvuus.

Vuoden 2021 suunnittelussa on varauduttu rajoitusten mukaiseen toimintaan niin varusmies- kuin reserviläiskoulutuksessa. Varusmieskoulutuksen yhtenä tavoitteena on edelleen vakioida koulutus 2020 -järjestelmän mukaisia toimintamalleja. Prikaatin valmius- ja harjoitusjärjestelmää on kehitetty entisestään. Kentällä tapahtuvat harjoitukset ovat vaativia ja monipuolisia. Simulaattoreita hyödynnetään koulutuksessa entistä enemmän.

Tulevien tapahtumien suunnittelu on siirtynyt pääosin verkkokokouksiin. Uudenlaiset kokousmuodot ovat vaatineet harjoittelua ja totuttelua. Koulutuksen valmistelut näyttävät kuitenkin rakentuneen selkeille hyväksi koetuille pohjille. Uusien varusmiessaapumiserien vastaanottamiseen ja kouluttamiseen on valmius olemassa.

Reservin harjoitusten toimeenpanossa tarkkaillaan tiiviisti valtioneuvoston ja THL:n antamia rajoituksia ja suosituksia sekä alueellista tilannetta. Puolustuskykymme pohjautuu vahvaan ja osaavan reserviin. Kertausharjoituksia ja Puolustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksia järjestämällä varmistamme reserviläisten osaamisen säilymisen sekä turvaamme sotilaallisen valmiuden ja sen joustavan kohottamisen.

Toivotan hyvää syksyn ja tulevan talven jatkoa ja terveyttä kaikille Savon Vasaman lukijoille.

Eversti
Petri Olli
Karjalan prikaatin
apulaiskomentaja

tero.
www.teroprint.fi
Lukemattomia
painotuotteita

HYVÄT SAVON VASAMAN LUKIJAT

Etelä-Savon aluetoimiston vuosi on jatkunut koronan varjossa. Alkuvuoden harjoituksia siirrettiin syksylle ja niitä on päästy toteuttamaan päivitetyn suunnitelman mukaisesti. Harjoitustoiminta jatkuu koronan vaikutukset huomioon ottaen, mutta tautitilanteen muuttuessa meillä on valmiudet tehdä nopeitakin muutoksia harjoitusten toteutukseen. Mikkelin kaupungin itsenäisyyspäivän juhla on peruttu, joten jo toinen maakuntamme reserviläisten ylentäjäistilaisuus siirtyy myöhempään ajankohtaan. Toivottavasti voimme järjestää ensi vuoden maanpuolustustapahtumat perinteiseen tapaan.

Etelä-Savon aluetoimiston pääharjoitus oli tänä vuonna Etelä-Savo 20 paikallispuolustusharjoitus, jonka veimme läpi suunnitellulla tavalla syyskuun alussa. Paikallisjoukkojen harjoittelun lisäksi kehitimme yhteistoimintaa Etelä-Savon muiden viranomaisten kanssa. Harjoitus tarjosi haastavia tilanteita niin harjoitusjoukoille kuin johtamisen ja yhteistyön eri tasoillekin. Yhteistyötahomme ansaitsevat suuret kiitokset harjoituksen pitkäjänteisestä suunnittelusta ja toimivasta yhteistyöstä eri vaiheissa.

Paikallispataljoonamme keskeiset osat pääsivät harjoittelemaan paikallispuolustusharjoituksen laajassa tilannekehyksessä. Harjoituksessa rakennettiin viestiyhteyksiä johtamispaikkojen välille, joten esikuntamme pystyi johtamaan oikeita alaisia. Reserviläisten harjoitusvastustajaksi saatiin Karjalan prikaatin mekanisoitu valmiusyksikkö, joten haastavuutta oli myös Puumalaan ryhmitetyn maakuntakomppaniamme toiminnassa. Tilanteenmukaisuutta lisäsi se, että harjoitusjoukot oli varustettu taistelijan simulaattoreilla. Välittömän henkilökohtaisen palautteen lisäksi järjestelmällä saatiin taisteluvaiheen jälkeen annettua palaute koko joukolle toiminnan onnistumisesta. Suurelta tietokonenäytöltä voidaan jo maastossa esittää taistelun kulku kokonaisuutena karttapohjalla.

Paikallispuolustuksen suorituskyvyn kehittämisen kannalta isot harjoitukset ovat erittäin tärkeitä. Seuraava paikallispuolustusharjoitus on maakunnassamme syksyllä 2022, joten tämän vuoden harjoituksen kokemukset on otettu huolella talteen seuraavaa harjoitusta varten. Tavoitteena on seuraavalla kerralla näkyä enemmän maakuntamme väen keskuudessa.

Mainitsin edellisessä kirjoituksessani, että pyrimme yhteistyössä Maanpuolustuskoulutuksen kanssa lisäämään reserviläiskouluttajien käyttöä puolustusvoimien johtamissa reservin harjoituksissa. Tämä onnistui loistavasti paikallispuolustusharjoituksessa, jossa jokaiseen harjoitusjoukkoon oli saatu mukaan myös reserviläiskouluttajia. Saimme hyvää tukea joukkojen koulutukselle ja haastavia koulutustehtäviä osaaville reserviläisille. Kannustan edelleen kokeneita reserviläisiä hakeutumaan MPK:n koulutusten kautta näihin vaativiin kouluttajatehtäviin.

Maakuntamme kutsunnat aloitettiin elokuun puolivälissä. Koronan vuoksi kutsuntatilaisuudet vietiin läpi maskit päässä ja turvaetäisyyksillä. Poikkeuksellisesti jouduimme peruuttamaan veteraanien osallistumisen tilaisuuksiin, mutta useilla paikkakunnilla kutsuvieraana oli reserviläisjärjestöjen lisäksi veteraanijärjestöjen edustaja. Vuodenvaihteen maakuntamuutoksien vuoksi pidimme Etelä-Savon aluetoimiston kutsunnat viimeistä kertaa Joroisissa ja Heinävedellä, joiden asevelvolliset siirtyvät naapurialuetoimistojen vastuulle. Kiitän kuntia ja järjestöjä sujuvasta yhteistyöstä kutsuntojen järjestelyissä.

Osa aluetoimistomme henkilöstöstä vaihtuu vuoden vaihteessa. Asevelvollisuussektorin johtaja, kapteeni Arttu Muinonen siirtyy Maavoimien esikuntaan, jossa hän pääsee jatkamaan uraansa huollon osastoesiupseerina. Kiitämme Arttua tuloksekkaasta ja laadukkaasta työstä asevelvollisuusalalla ja hienosta työtoveruudesta. Artun seuraajana aloittaa helmikuun alussa kapteeni Heikki Nousiainen, joka siirtyy tehtävään Maavoimien esikunnasta. Monipuolinen ja vaativa tehtävä odottaa.

Pitkäaikainen operatiivisen sektorin osastoupseerimme, kapteeni Heikki Tonteri siirtyy reserviin vuoden lopussa. Heikin pitkän kokemuksen poistuessa meille jää suuri aukko täytettäväksi sekä maakuntamme reservin tuntemisessa että maakuntakomppaniamme koulutuksen läpiviennissä. Onneksemme näemme Heikkiä jatkossakin Karkialammella, sillä hän aloittaa työskentelyn MPK:n liikuntapäällikkönä alueellamme. Kiitokset Heikille hienosta palveluksesta ja työtoveruudesta Etelä-Savon aluetoimiston monissa eri tehtävissä.

Suuri osa maakunnan maanpuolustustapahtumista on valitettavasti jouduttu siirtämään tai peruuttamaan. Olemme viettäneet juhlapäiviä pienimuotoisesti lähinnä seppeleenlaskujen merkeissä. Vielä loppuvuoden jatkamme samalla linjalla, mutta toivottavasti voimme taas ensi vuonna jatkaa arvokasta maanpuolustustyötä eri tilaisuuksissa yhdessä.

Toivotan Savon Vasaman lukijoille terveyttä ja hyvää vuotta 2021!

Maanpuolustusterveisin,
Everstiluutnantti
Joni Volanen
Etelä-Savon aluetoimiston ja
Mikkelin varuskunnan päällikkö

Etelä-Savo 20
paikallispuolustusharjoitus

Ampumaradalla

Ylikersantti Harri Lindstedt Mikkelistä etenee kohti vastustajaa

Suojautuminen koronaa vastaan huomioitiin harjoituksessa

Taistelijapari toiminnassa

KAAKKOIS-SUOMEN MAANPUOLUSTUSPIIRI

Hyvät Savon Vasaman lukijat. Olen aloittanut Maanpuolustuskoulutuksen Kaakkois-Suomen maanpuolustuspiirin päällikkönä syyskuun 2020 alusta lukien Hannu Hyppösen seuraajana. Kiitokset Hannulle tehdystä työstä ja menestystä tuleviin haasteisiin.

Ennen eläköitymistäni olen toiminut Puolustusvoimien palveluksessa 35 vuoden aikana monipuolisissa tehtävissä, josta viimeisimmät olivat vuosi kriisinhallintapalveluksessa Libanonissa ja sitä ennen vajaa kolme ja puoli vuotta Etelä-Savon aluetoimiston päällikkönä Karjalan prikaatissa. Näin ollen Etelä-Savo ja Mikkelin seutu ovat toimintaympäristöltään tuttuja. Asun Mikkelissä, jossa toimipaikkani myös sijaitsee.

Vuosi 2020 aloitettiin Maanpuolustuskoulutuksessa uudistetussa organisaatiossa, jossa keskeisin osa oli piireissä käyttöön otettu valmiuspäällikköjärjestelmä. Vuoden alussa Kaakkois-Suomen piirissä aloittivat valmiuspäällikköinä Mikkelissä Pertti Pulkkinen ja Kouvolassa Tapio Lakela. Vuoden 2021 alussa piiri saa yhden valmiuspäällikön lisää, jonka toimipaikka on Lappeenranta. Näin ollen voimme kattavasti koko piirin alueella rekrytoida vapaaehtoisia toimijoita ja edistää koulutuksen nousujohteisuutta sekä reserviläisten urapolkuja paikallispuolustuksen joukoissa.

Yhtenä painopistealueena Kaakkois-Suomen maanpuolustuspiirissä ensi vuodelle on liikunta. Uusina liikuntapäälliköinä piirissä ovat aloittaneet Heikki Tonteri Mikkelissä ja Jari Vuorijärvi Kouvolassa. Pyrimme lisäämään ja monipuolistamaan piirin liikuntatapahtumien määrää ja näin aktivoida reserviläisiä sekä muita kansalaisia pitämään huoli fyysisestä kunnostaan.

Muun yhteiskunnan tavoin koronapandemia on vaikuttanut Kaakkois-Suomen maanpuolustuspiirin kuluneen vuoden toimintaan. Koulutus keskeytettiin keväällä, jolloin osa suunnitelluista kursseista jouduttiin perumaan kokonaan ja osa siirrettiin pidettäväksi myöhemmin syksyllä. Pandemian vuoksi myös kursseille osallistuneiden määrä on jäänyt pienemmäksi kuin alun perin oli ilmoittautuneita. Tämän vuoksi piiri saavuttaa noin kuusikymmenprosenttisesti tavoitteet koulutusvuorokausista ja kurssilaisten määrästä.

Kaikesta huolimatta on tärkeää, että koulutustoimintaa jatketaan suunnitellusti ottaen huomioon koronatilanteen asettamat rajoitukset ja turvaohjeet. Tavoite on, että kaikki vuodelle 2021 suunnitellut noin kaksisataa kurssia järjestään.

Maanpuolustusterveisin
Piiripäällikkö Jyrki Niukkanen
Kaakkois-Suomi

MPK
MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

Metsäsairila Oy

Koulutus Mikkelin koulutuspaikalla

Mikkelin koulutuspaikan vuoden 2021 kurssisuunnitelma on laadittu ja hyväksytty. Kaikki kurssit ovat nähtävissä MPK:n koulutuskalenterissa viimeistään 1.12.2020. Mikkelin koulutuspaikka järjestää vuonna 2021 kaikkiaan 58 kurssia tai maanpuolustustapahtumaa yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa.

SOTILAALLINEN KOULUTUS

Koulutuksen pääpaino on sotilaallista valmiutta palvelevassa koulutuksessa (SOTVA). Sen tarkoitus on paikallisjoukkoihin sijoitettujen ja sijoitettavien reserviläisten osaamisen ja toimintakyvyn kehittäminen. Kursseilla koulutetaan yksilöä joukon osana. Tätä koulutusta valvoo ja ohjaa Etelä-Savon Aluetoimisto.

SOTVA kursseille voi Puolustusvoimat lainata aseita sekä muita välineitä ja kalustoa käsittelyä varten. Aseiden käsittelyn on tapahduttava Puolustusvoimien valvonnassa ja Puolustusvoimien alueella. Puolustusvoimien aseilla ei saa ampua. MPK:n koulutukseen ei anneta Puolustusvoimien ampumatarvikkeita tai räjähteitä. Kielto koskee myös paukkupatruunoita.

JÄSENJÄRJESTÖJEN TUKI KURSSEILLE

Jäsenjärjestöjen antama tuki Mikkelin koulutuspaikan toimintaan on ollut merkittävää. Tukea tarvitaan myös vuonna 2021. Koulutuspaikka toimii alustana toukokuun Kesäyön marssille, elokuun Marskin marssille ja nyt uutena lokakuussa Pieksämäellä järjestettävälle maastopyöräjotokselle. Maakunnan maanpuolustusjärjestöillä on tahto ja taito aikaansaada hyvin organisoituja toiminnallisia tapahtumia. Kaikkien järjestöjen tuki on tarpeen tapahtumien onnistumiseksi.

NAISTEN KOULUTUS

Yhtenä MPK:n julkisista hallintotehtävistä on kehittää naisten mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja järjestää siihen liittyvää sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta ja tutustumistoimintaa. Tätä hallintotehtävää toteutetaan Mikkelin koulutuspaikalla huhtikuussa järjestettävällä ”Varusmiespalvelus tutuksi naisille” -kurssilla sekä elokuussa järjestettävässä PikkuNasta-harjoituksessa.

LOPUKSI

Koulutusvuosi 2020 on ollut rikkonainen vallitsevan pandemian vuoksi. Koulutuspaikan saavuttama koulutustulos on kuitenkin erinomainen. Tästä suuri kiitos kaikille vapaaehtoisille kouluttajille, tukihenkilöille sekä jäsenjärjestöjen ja puolustusvoimien antamalle tuelle.

Turvallista loppuvuotta!

Valmiuspäällikkö
Pertti Pulkkinen

Kuvat: Matti Hälikkä

KarPR / ISVP

Itä-Suomen viestipataljoona mahdollistaa liikkuvan johtamisen.

”Kello on varttia yli neljä aamulla. Komentopaikkajoukkueen komentoryhmä on juuri saanut purkukäskyn ja ryhmän jäsenet ovat asettaneet ryhmän kaluston maahan valmiiksi kaluston tarkastamista ja laskentaa varten. Ryhmän varajohtaja kulkee kaluston keskellä lista kädessä ja tarkistaa, että kalusto on tallessa. Samalla hän tarkistaa, että ryhmällä on riittävästi polttopuita, vettä ja polttoainetta sähkövoimakoneeseen. Tarkistuksen jälkeen varajohtaja ilmoittaa joukkueen johtajalle, että ryhmä tarvitsee lisää polttopuita, vettä ja polttoainetta. Joukkueen johtaja antaa marssikäskyn ja ilmoittaa käskyssään ryhmille, että huoltokomppania on perustanut täydennyspisteen komentopaikan siirtoon liittyen, jossa ryhmät suorittavat täydennyksensä. Huoltokomppanian täydennyspisteellä on mahdollista täydentää kulutusmateriaali. Ryhmän varajohtaja kirjaa ylös täydennettävän materiaalin ja valmistautuu johtamaan ryhmän täydentämisen marssin aikana huoltokomppanian perustamalla täydennyspisteellä”.

Edeltävä kappale kuvaa tyypillistä joukon toimintakyvystä huolehtimista harjoitus- ja poikkeusolosuhteissa. Sotilaallisen maanpuolustuksen teho perustuu joukkojen suorituskykyyn. Sodassa joukkojen suorituskyky on sen taistelukykyä, joka koostuu taistelutahdosta, taistelijoiden ja yksiköiden koulutustasosta sekä käytettävissä olevasta varustuksesta. Vain toimintakykyiset yksilöt voivat muodostaa suorituskykyisen joukon. Yksilön toimintakyky jakautuu edelleen neljään osa-alueeseen. Nämä ovat fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen ja eettinen toimintakyky. Tässä artikkelissa keskitytään tarkastelemaan fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä sotaharjoitusolosuhteissa esikunta- ja viestipataljoonan näkökulmasta. Huollon kannalta pataljoona muodostaa haastavan tuettavan. Vanhassa sanonnassa ”amatöörit miettivät taktiikkaa, ammattilaiset logistiikkaa” onkin vahva pohja ajattelun herättämiseksi.

HUOLTO VAATII MYÖS HARJOITTELUA

Henkilöstö- ja ajoneuvovahvuudella mitattuna esikunta- ja viestipataljoona on joukkona suuri. Käytännössä toiminta kuitenkin jakautuu komppania - ryhmä suuruisten joukkojen toiminnaksi usean kymmenen neliökilometrin alueelle. Pataljoona on varusteltu teknisesti nykyaikaisilla komentopaikka- ja tiedonsiirtoratkaisuilla, jotka mahdollistavat liikkuvien sotatoimien johtamisen. Pataljoonan tärkein tehtävä on perustaa, ylläpitää, siirtää ja suojata johtamisen mahdollistavat tietoliikenneyhteydet, johtamisjärjestelmäpalvelut sekä komentopaikat. Näiden avulla mahdollistetaan ja yhteen sovitetaan tuli ja liike sekä eri aselajien yhteistoiminta. Esikunta- ja viestipataljoonan perustaman ja ylläpitämän johtamisjärjestelmän voidaankin ajatella olevan se liima, joka mahdollistaa joukkojen taistelun yhtyminä ja siten suurista joukoista muodostuvan kokonaissuorituskyvyn.

Harjoituksissa Itä-Suomen viestipataljoona perustaa huoltokomppanian osana harjoitusjoukkoja. Huoltokomppania toimii harjoituksissa samankaltaisissa vaativissa tehtävissä, kuin sitä on kriisin aikana suunniteltu käytettävän. Toimintakyvyn kannalta huoltokomppanian olennaisimpia tehtäviä ovat muonitus, täydennys, kunnossapito ja lääkintähuolto. Näiden osa-alueiden merkitys on tärkeä myös rauhan ajan harjoittelussa. Huoltokomppania vastaa näiden toimintojen mahdollistamisesta sotaharjoituksissa. Kaikki joukkojen tarvitsema huolto pyritään toteuttamaan toimivan joukon kautta.

HUOLLON TEHTÄVÄ ON TOIMINTAKYVYN YLLÄPITO JA PALAUTTAMINEN

Toimintakyvyn ylläpidon vaikutus harjoitusten haastavissa koulutustapahtumissa on merkittävä. Itä-Suomen viestipataljoona pyrkii ohjaamaan käytössä olevat resurssit tuottaakseen laadukasta koulutusta varusmiespalvelusta suorittaville. Laadukkaasta koulutuksesta ei kuitenkaan ole hyötyä, jos koulutusta vastaanottavan varusmiehen toimintakyky on alentunut merkittävästi. Harjoituksissa harjoitellaan joukon huoltamista poikkeusoloissa. Huollon puutteen vaikutukset ovat selkeästi havaittavissa myös harjoittelussa.

Huollon toteuttaminen aloitetaan jo useista tunneista jopa vuorokauteen ennen täydennyksen toteuttamista. Tuettavien joukkojen huoltotarpeet kootaan päivittäin lähetetyistä huoltotilanneilmoituksista, joiden avulla muodostetaan tilannekuva täydennys-

tarpeesta. Täydennystarpeet ovat pataljoonan eri joukoilla erilaisia. Esimerkiksi muonituksen suhteen kaikkia joukkoja ei täydennetä taistelumuonalla, vaan kenttäkeittimen antimista pääsevät nauttimaan muun muassa komentopaikkojen henkilöstö. Muonat toimitetaan joukolle, joko nouto- tai vientiperiaatteella, riippuen päivän muista tehtävistä.

Täydennykset huoltokomppania toimittaa täydennyspisteiden kautta ja varsinainen täydennys toteutetaan usein joukon siirtoihin liittyen. Täydennyspistettä varten huoltokomppania rakentaa huoltotilanneilmoitusten perusteella linjaston, jossa kaikki tarvittava kulutusmateriaali täydennetään siirron yhteydessä. Täydennyspiste sijoitetaan verkonmuutosten tai komentopaikkojen siirtojen näkökulmasta keskeiseen ja suojaiseen maastonkohtaan. Keskeisiä vaatimuksia maaston suojaisuuden lisäksi ovat tiestön kantavuus ja mahdollisuus poistua täydennyspisteeltä useampaa eri reittiä. Täydennyspisteen on myös mahdollistettava raskaan kaluston ajaminen ilmasuojaan pois tieuralta.

Joukkojen täydennyspisteelle saapumisen aikauttaminen on täydennyspisteen toiminnan ja suojan näkökulmasta suunnittelun kriittisin vaihe. Aikataulu on suunniteltava operatiivinen tarve ja vallitseva tilanne huomioiden siten, ettei täydennyspisteelle muodostu ruuhkaa ja samalla ”lihavaa maalia”. Sujuvan toiminnan mahdollistamiseksi on huoltoa kehitetty viime vuosina voimakkaasti. Muun muassa kylmäketjuun perustuvan muonituksen vähentäminen ja siirtyminen erilaisiin taistelumuoniin nopeuttaa toimintaa täydennyspisteellä merkittävästi. Laatikko taistelumuonaa auton kyytiin, vettä ja trangian polttoainetta perään ja joukko on muonituksen osalta valmis jatkamaan seuraavaan tehtävään, kunhan muut huollon osa-alueet on saatu toteutettua. Mahdollisuuksien mukaan huoltotilanneilmoitusten perusteella on täydennettävälle joukolle varattu helposti vaihdettavia vaihtolaitteita tai rikkoutuneiden varusteiden tilanne uusia.

Täydennykset voidaan myös järjestää huoltokomppanian ryhmityksestä

noutoperiaatteella. Ryhmitysmuutokset kuuluvat kuitenkin niin olennaisena osana viestijoukkojen toimintaan, että täydennyspisteiden järjestäminen on tehokas keino täydennyksien toteuttamiseksi. Valinnan näiden kahden toteutustavan välillä ratkaisee joukon sijainti ja suunniteltu seuraava tehtävä. Turha ajelu ilmauhkan ja mahdollisten maasta kohdistuvien ylläköiden takia pyritään minimoimaan.

Huoltokomppanian suorituskyky mahdollistaa suuren joukon fyysisen toimintakyvyn ylläpitämisen ja palauttamisen. Yleensä viimeisen harjoituspäivän käskyssä huoltokomppanialle annetaankin tehtävä ”palauttaa pataljoonan toimintakyvyn”. Kuitenkin, mikäli huoltokomppania on onnistunut harjoituksen aikaisissa tehtävissään, pataljoonan toimintakyky ei juuri kaipaa erillistä palauttamista.

YKSILÖN VASTUU TOIMINTAKYVYSSÄ

Toimintakyvyn ylläpitäminen on loppujen lopuksi yksilön vastuulla. Vaikka täydennykset toimisivat moitteetta, jokainen yksilö vastaa itse siitä, että juo, syö ja pukeutuu riittävästi ja käyttää ylimääräisen ajan lepoon. Ryhmien vaativat tehtävät esikunta- ja viestipataljoonassa tarvitsevatkin oma-aloitteiset yksilöt, jotka ymmärtävät toimintakyvyn ylläpitämisen merkityksen. Yhden taistelijan alentunut toimintakyky vaikuttaa merkittävästi koko ryhmän toimintaan. Huollolla mahdollistetaan yksilön toimintakyvyn ylläpitäminen. Vastuu on kuitenkin taistelijalla itsellään. Myös joukon huollosta vastaaminen on yksilöiden vastuulla. Huollosta vastaa ryhmässä ja joukkueessa sen varajohtaja. Komppaniassa vääpeli ja pataljoonassa huoltopäällikkö. Yksilön ilmoitus tarpeesta täydentää kulkee ryhmästä aina pataljoonan huoltopäällikölle ilmoitusten kautta. Huoltopäällikkö käskee huoltokomppaniaa toteuttamaan tarvittavat täydennys- ja kunnossapitotehtävät ilmoitusten perusteella. Huoltopäällikkö ohjaa edelleen logistiikkarykmentille ne täydennykset, joita huoltokomppanian ei ole mahdollista itse toteuttaa.

Vanha periaate, ”täydennä aina viimeistään, kun puolet on kulutettu”, pitää edelleen paikkansa. Ennakoimalla täydentämisen tarpeen vähennetään mahdollisuutta toimintakyvyn alenemiselle. Toimintakyvyn ylläpitämisen mahdollistaa toimiva huoltojärjestelmä. Huoltokomppania on kuitenkin vain toimintakyvyn ylläpitämisen mahdollistaja, ei avaintekijä. Loppujen lopuksi avaintekijä on taistelija itse. Juuri yksilö on itse vastuussa oman taistelukyvyn ylläpitämisestä.

kapteeni Juuso Oinasmaa ja
kapteeni Nico Holopainen

Kuvat: Puolustusvoimat

Reservin ampumamestaruuskilpailut Mikkelissä 2021 ja 2022

Suur-Savon reserviläispiiri on saanut hoitaakseen reservin ampumamestaruuskilpailut vuosina 2021 ja 2022 ja ne tullaan järjestämään Kyrönpellon ampumaradoilla. Ensimmäisen kilpailun päivämääräkin on jo lyöty lukkoon ja se pidetään 17. - 19.9.2021. Kilpailut ovat kokoluokassaan yksi Suomen suurimmista ja taso on ollut menneinä vuosina kova.

Kilpailun johtajana toimii Jan-Aulis Hiltunen Mikkelin Reserviupseereista ja varajohtajana puolestaan allekirjoittanut.

Kilpailun avainhenkilöstöä joiltakin osin, sekä muita toimitsijoita kartoitetaan parasta aikaa. Yhteensä tarvitaan noin 50 henkilöä kilpailujen viemiseksi sujuvasti läpi. Tehtäväkenttä on laaja ja esimerkiksi taulutuomareille, kirjureille ja muille toimitsijoille on tarvetta. Tehtäviin osallistujilta ei vaadita ilmoittautumisvaiheessa erillisiä tuomaripätevyyksiä. Vaatimuksena on ainoastaan, että tuntee hyvin lajin, jossa on mukana toimitsijana. Tukitehtävissä tämäkään ei ole edellytys. Koulutukset eri toimitsijatehtäviin tullaan järjestämään kevään 2021 aikakana.

Kilpailujen suojelijaksi on lupautunut Maavoimien esikunnasta operaatiopäällikkö, prikaatikenraali Rami Saari.

Kilpailussa tullaan ampumaan seuraavat lajit: Isopistooli, pistooli 25m, pistooli pika-ammunta, kivääri kenttäammunta 10 + 10 ls, itselataava kenttäammunta 10 + 10 ls, pienoiskivääri 60 ls makuu, pienoiskivääri 3 x 20 ls ja pienoiskivääri 2 x 30 ls. Lisälajina viikonlopun aikana ammutaan myös RESUL:n 300m kivääirikilpailu.

Kilpailut tulevat olemaan koko piirin yhteinen voimainponnistus, mutta niillä tulee toteutuessaan olemaan myös positiivinen vaikutus rahallisesti. Suunnitelmissa on, että mikäli jokin yhdistys ottaa hoitaakseen koko lajin tai muun suuren kokonaisuuden, niin he saavat myös oman kiinteän summansa kilpailun tuotosta.

Pistooliammunnat, joita etualalla valvoo kisojen TA Marko Patrakka

Kyrönpellossa on mainiot puitteet kilpailujen järjestämiselle ja maakunnasta löytyy runsaasti osaamista kilpailujen järjestämisestä. Lisäksi meillähän on myös tuoretta kokemusta suuren kokoluokan tapahtuman järjestämisestä Päämajajotokselta.

Kävimme opintomatkalla Jan-Auliksen kanssa tämän vuoden kilpaluissa Hollolan Hälvälässä ja Kouvolan Tyrrissä. Poikkeuksellisesti heidän kilpailunsa oli jaettu siten, että muut lajit ammuttiin Hälvälässä, mutta pienoiskivääirilajit puolestaan Tyrrissä. Viimeksi mainitussa olikin erityisen mainiot puitteet, koska taulut olivat elektronisia. Näin ollen tulokset olivat välittömästi selvillä ja ampujat saivat reaaliaikaista tietoa osumista koko ajan. Ammunnan loputtua ei myöskään tarvittu tulosten laskentaa, vaan voittajakolmikko voitiin julistaa heti. Kaiken kaikkiaan mielestämme kummassakin paikassa yleisjärjestelyt oli toteutettu erittäin hyvin ja kirjasimme ylös monia käytänteitä ja havaintoja toteutustavoista.

Ampumakilpailut annetaan paikkakunnalle aina kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja nyt ne olivat siis toista kertaa Päijät-Hämeen reservipiirien järjestäminä. Kilpailut avasi Puolustusvoimien komentaja kenraali Kivinen ja mukana olivat myös Reserviupseeriliiton puheenjohtaja Aaro Mäkelä ja Reserviläisliiton puheenjohtaja Ilpo Pohjola.

Tänä vuonna kilpailujen osallistujamäärää oli hieman syönyt Covid-19 tilanne, mutta onneksi tilanne oli kilpailujen aikaan suhteellisen rauhallinen. Osanottajia oli saapunut paikalle yhteensä 191 ja ampumasuorituksia kertyi kaiken kaikkiaan 492 kappaletta.

Toivoa sopii, että tämän hetkinen Covid-19 -tilanne on rauhoittunut meidän kisoihimme mennessä, paitsi että ne pystytään ensinnäkään järjestämään, niin myös siksi että osallistujia tulisi mukaan reilusti.

Tahdomme toivottaa tervetulleeksi kaikki halukkaat mukaan paitsi tietenkin toimitsijoiksi, niin myös ampujiksi. Tehdään kilpailuista yhdessä ikimuistoiset!

Arto Nousiainen

J. Z. DUNCKERIN MUISTOTILAISUUS 5. 7. 2020 RISTIINASSA

Joachim Zachris Duncker syntyi Ristiinassa Kosoniemen kartanossa 12.11.1774 vaikkakin hänen lapsuudenkotinsa oli Löydön kartano. Hänen kohtalonaan oli kaatua Suomen Sodan 1808-1809 viimeisinä aikoina 5.7.1809 Hörneforsin taistelussa Ruotsi-Suomen armeijan riveissä Venäjän joukkoja vastaan. Everstiluutnantti Duncker sai viimeisen leposijansa Uumajan kirkkotarhaan venäläisen eversti Aerokovin viereen juhlallisin venäläisin kunnianosoituksin, J. Z. Duncker on korkea-arvoisin sodassa kaatunut ristiinalainen upseeri.

Dunckerin muistomerkille Brahenlinnan mäelle laskivat 5.7.2020 muistotervehdyksensä Ristiinan Reserviläiset ja Uudenmaan Prikaatin killan Pohjois-Pohjamaan edustaja. Sieltä siirryttiin Kosoniemelle, missä sijaitsevalle muistomerkille jättivät tervehdyksensä Ristiinan Reserviupseerit ja Sulkavan ja Juvan reserviläisyhdistykset.

Samaan aikaan laski Ristiinan Res.Upseerien yhteistyöhenkilö kukkatervehdyksen Dunckerin muistomerkille Hörneforsissa.

Kosoniemeltä siirryttiin viettämään pienimuotoista Duncker-muistohetkeä lounaan merkeissä Löydön kartanoon. Siellä tilaisuus aloitettiin kuuntelemalla reipas marssi ' Muistoja Pohjolasta'. Ruokailun jälkeen saimme kuulla Duncker-suvun toimista jatkosodan ratkaisun hetkillä Kannaksen joukkojen komentajan esikunnassa, jossa J. Z. Dunckerin myöhemmän polven edustaja, everstiluutnantti Zachris Duncker, oli Kannaksen joukkojen operaatiopäällikkönä.

Tilaisuudessa jaettiin lopuksi Reserviupseeriliiton ansiomitalit Ristiinan Reserviupseerien hallituksessa ansiokkaasti toimineille kahdelle jäsenelle:

Reservin kapteeni Erkki Rantalainen
- RUL: n kultainen mitali

Reservin vänrikki Ismo Lehtimäki
- RUL: n pronssinen mitali

teksti ja kuvat: Pave Puhakka

Sotamies Reino Hokkanen kotipitäjän sankarihautaan

Reino Jalmar Hokkanen syntyi 14.5.1918 silloisen Hartolan kunnan Vastamäen kylässä, joka liitettiin 1.1.1926 Pertunmaahan kunnan perustamisesta johtuen. Kansakoulun käytyään hän teki maataloustöitä kotikylällään olevilla tiloilla. Hän suoritti vakinaisen palveluksen 7.9.1939-6.3.1941 KTR 2, Lappeenrannassa ja osallistui Talvisotaan 19.12.1939-13.3.1940 II/ KTR 21 ajo- ja keittiömiehenä taisteluihin Vuosalmella, Kyläpakkolassa ja Vitsaarella.

Sotamies Reino Hokkanen.
Kuva: Olavi Tolonen, suostumuksin omaisen kuvasta

Jatkosotaan Hokkanen lähti III/ JR43:ssa, jonka 7. komppania perustettiin 18.-20.6.1941 Pertunmaalla Lihavanpään silloisella kansakoululla ja osallistui ensimmäisen kerran kivääriimiehenä taisteluihin 12.-26.7.1941 Nuijamaalla. Hokkanen haavoittui 14.8.1941 Hiitolan valtauksessa.

Hokkanen sotatie jatkui taistellen Lipolaan, asemasotavaiheeseen I/JR 43 Lempaalassa ja10./JR 22 vuoden 1943 loppuun Syvärin sillan pääasemassa. Siirron perustettavaan 10./20. Pr jälkeen hän osallistui venäläisten 21.6.1944 aloittaman suurhyökkäyksen torjuntataisteluihin Lotinanpellon lohkolla. Kun Hokkanen siirrettiin 2./ Er.P 21:een ja pataljoonan myöhästyttyä kuljetuksesta, hän joutui Aunuksen kannaksen ja Suurmäen taisteluihin, jonka jälkeen yksikön, peiteluku 2423, sotapäiväkirjassa oli merkintä ”30.6.44 Kaatui komppaniastamme alik. Martikainen ja haavottuivat stm. Kivelä ja stm. Mykkänen. Stm. Kekkonen (pitäisi olla Hokkanen) joutui kadoksiin.”

Katoamisesta vänrikki O. Lausten 6.10.1944 toimittamassa tutkinnassa ilmeni ”2./Er. P 21 2. joukkueen olleen 30.6.1944 aamuyöstä asemissa Suurmäen kylässä ja saaneen oikealla puolella olevalta yksiköltä, jolle ollut alistettuna, vetäytymiskäskyn ja vetäytyneen asemien takana n. 300-400 m etäisyydellä olevalle tielle, jossa todetun että stm. Esko Niemi ja Reino Hokkanen olivat kadonneet. Niemi ja Hokkanen olivat viimeksi nähty asemissa oltaessa n. 30 m päässä olevan talon suojassa kaivamissaan kuopissa ja joukkueen vetäytyessä, he eivät olleet enää niissä kuopissa. Todennäköisesti stm. Niemi ja Hokkanen olivat etsineet suojaa talon kivijalasta ja joukkueen vetäytyessä jääneet vihollisen käsiin.”

Asiakirjoista on todettavissa Suurmäesssä 30.6.1944 aamuyöstä 2./Er. P 21:n 4. joukkueesta kaatuneen talon perunapellolla alik. Arvi Martikaisen ja stm. Kalevi Kekkosen ja 2. joukkueesta vetäytymisen alkaessa poteroistaan siirtyneet ja ilmeisesti perunakuopasta suojaa hakeneet ja joukkueestaan eroon joutuneet stm. Reino Hokkanen ja Joutsan Pappisista ollut Esaias Niemi.

Kirkkoherra Aarne Kalliala on siunannut Reino Hokkasen kadonneena Pertunmaan sankarihautaan.

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys ry:n vapaehtoisten Ismo Mikkosen ja Erkki Mikkosen etsinnöissä 10.9.2018 Suurmäen kylään johtavan tien varrella paikassa, jossa perimätiedon mukaan piti olla kahden suomalaisen sotilaan hauta, pellolla olleesta perunakuopasta, jossa kyläläinen Anatoli Reikevich oli aikaisemmin löytänyt ihmisen luun, n. 1,2 m syvyydestä kaivettiin esiin suomalaisia varusteita ja kahden kaatuneen jäänteet ja tuntolevyt, joista toinen omatekoinen oli Reino Hokkasen tuntolevy 319771.

Jäänteet siirrettiin Viipuriin Pyhän Paavalin kirkkoon ja DNA- tunnistuksen jälkeen Pertunmaalle.

Pertunmaan kirkossa Reino Hokkasen jäänteiden hautaan siunaamisen toimitti 24.10.2020, sukulainen, Tainionvirran seurakunnan kirkkoherra Jeremias Sankari ja vs. kappalainen Juha Ijäs.

Pertunmaan Reservinaliupseerit ry järjesti vartiot ja suoritti sotilaalliset kunnianosoitukset.

Haudalle laskivat Puolustusvoimien seppeleen, Etelä-Savon aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Joni Volanen ja yliväpeli res Olavi Tolonen, Pertunmaan kappeliseurakunta ja aseveljien ja Pertunmaan Reser-

vinaliupseerit ry:n yhteisen seppeleen veteraani Kauko Myllyniemi ja Tolonen. Haudalla Sirpa-Liisa Kuoppala ja kanttori Veera Heino lauloivat laulun ”Oi kallis Suomenmaa”.

Pertunmaan seurakuntatalossa pidetyssä muistotilaisuudessa Pertunmaan Maanpuolustusnaiset ry tarjosi lohivoileivät ja kakkukahvit, Sirpa-Liisa ja ylikersantti res Seppo Kuoppala lauloivat ”Veteraanin iltahuudon” ja sukulainen Matti Vanhatalo muisteli Reino Hokkasen elämää sekä Tolonen hänen asevelvollisuusaikaa, sotatietä ja pääsemisestä lopulta tyhjänä odottaneeseen sankarihautaan.

Kirjoittaja:
Olavi Tolonen
Pertunmaan Reservinaliupseerit ry:n puheenjohtaja

Veteraani Kauko Myllyniemi ja yliväpeli res Olavi Tolonen laskevat aseveljien ja Pertunmaan Reservinaliupseerit ry:n yhteistä seppelettä.
Kuva: Kaarina Salminen

KAHVILA
RAVINTOLA
Saimaa
BRAHENTIE 42, RISTIINA
0504499322

Kahvila- ja leipomotuotteet
Lounas joka päivä klo 11-15
Hampurilaiset
Pizzat
ala carte

(eläkeläisalennus -10%)
Ateriapalvelu
- kotiin kuljetuksella
Pito- ja juhlapalvelut kaikkiin elämänkaaren tilaisuuksiin.
Kokoustilapalvelut

KANNATUSRAHASTON KUULUMISIA

KANNATUSRAHASTO
SUUR-SAVO

Arvokasta taloudellista tukea juhlavuoden merkeissä saimme seuraavilta yhteisöiltä ja yksityisiltä:

- Sotavahinkosäätiö Suomen Reserviupseeriliitto Mauno Punkka
- Reserviläisliitto Suur-Savon Osuuspankki Matti ja Lea Pulkkinen
- Länsi-Savo Oy Mikkelin Sotilaskotiyhdistys Seppo ja Anneli Niskanen
- Mikkelin Reserviläiset Mikkelin Liikemiestenseura Reino ja Eija Luukkonen
- Naisten Valmiusliitto Etelä-Savon neuvottelukunta

Suuret kiitokset lahjoittajille.

Viime vuonna Kannatusrahasto juhli toimintansa 50-vuotista taivalta vapaaehtoisen maanpuolustuksen varainhankkijana. Savon Vasaman edellisessä numerossa oli muutamia kuvia vuosijuhlastamme. Tuohon lehteen palstatilan niukkuuden ei mahtunut juhlasta enempää. Nyt on viimein tilaisuus esittää parhaat kiitoksemme kaikille 15.10.2019 pidettyyn juhlatilaisuuteemme osallistuneille. Rakuunasoittokunta ja puhujat tekivät juhlasta mieliinpainuvan tilaisuuden. Muistamme tietenkin myös juhlan ja sitä edeltäneen seppeleenlaskutilaisuuden järjestelyissä mukana olleita.

Juhlassa palkittiin Savon Vasama-mitaleilla keskeisiä toimijoitamme ja yhteistyökumppaneitamme: Prikaatikenraali Lauri Kiianlinna, Karjalan prikaatin apulaiskomentaja eversti Arto Ikonen, Etelä-Savon Aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Joni Volanen, majuri Mauri Parantala, vakuutusneuvos majuri Harri Kainulainen (Sotavahinkosäätiö) ja apteekkari Kari Piskonen. Palkituista toimitusjohtaja Antti Puttonen (Kuomiokoski Oy) ja majuri Matti Kankkunen saivat mitalinsa myöhemmin.

Rahaston vuosikokouksessa, joka pidettiin Jalkaväkimuseon tiloissa 11.6.2020, olivat esillä sääntömääräisten asioiden lisäksi tunnuskuvan hyväksyminen. Sen heraldisesta suunnittelusta vastasi aktiivireserviläinen, heraldikko, kersantti Arto Kurittu ja teknisestä toteutuksesta kapteeni Ilpo Aalto (Aalto Oy). Heille molemmille parhaat kiitoksemme. Luonnos tunnuskuvasta, joka näkyy sivun yläosassa, oli nähtävillä jo vuosijuhlassamme.

Kannatusrahaston arkinen työ on koota varoja vapaaehtoisen maanpuolustustoiminnan tukemista varten. Keskeinen varainhankinta tapahtuu Savon Vasama mitalien myynnillä. Sekä kultaisina että hopeisina näitä numeroituja mitaleja on edelleen saatavissa.Reserviupseerikerhojen ja reserviläisyhdistysten jäsenkunnan ja yhdistystä lähellä olevien palkitsemisessa mitalit ovat oiva keino tähän tärkeään toimintaan. Myös keräilijät voivat olla kiinnostuneita hankkimaan niitä kokoelmiinsa.

Sääntöjensä mukaisesti Kannatusrahastolla on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamenttivaroja. Toivomme vapaaehtoisen maanpuolustuksen tukemisesta kiinnostuneiden henkilöiden ja yhteisöjen ottavan huomioon tämän mahdollisuuden.

Pentti Nuutilainen
puheenjohtaja

Savon Vasama-mitali - palkitsemiseen tai keräilyyn

Kultainen mitali (50) sopii erinomaisesti piiriemme yhdistysten palkitsemiseen toiminnassa ansioituneille tai tasavuosia täyttäville maanpuolustusta arvostaville henkilöille. Myös mitalikokoelmia harrastavat ovat kiinnostuneita näistä numeroiduista esineistä. Mitalin arvokkuutta voi lisätä kiinnittämällä mitali esim. Mikkelin Ykköspalkinnon myymälle puualustalle. Myös Savon Vasama-hopeamitalia (30 €on edelleen saatavissa.

Vaivattomimmin mitaleita saa piiritoimistosta.

LIPPUJUHLAPÄIVÄ

Lippujuhlapäivänä 4.6.2020 seppeleen Päämajapatsaalle laskivat Mikkelin kaupungin johtaja Timo Halonen (vas.), Etelä-Savon aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Joni Volanen ja Mikkelin Klubin puheenjohtaja Mikko Pöyry.

Evakkomatka kesäkuu 1944

Kirjoittaja: Mauri Niukkanen, Kotka (s. 30.10.1935)

MUISTOT SOTA-AJALTA

Yhdeksän vuotiaan pojan muistot sodasta muodostuvat hyvin suppealta alueelta. Muistan vain joitain yksittäisiä tapahtumia niiden kolmen sotavuoden ajalta, jolloin olimme Karjalassa, Äyräpäässä syntymäpaikkakunnallani.

Äyräpää on jäänyt Suomen historiaan talvi- ja jatkosodan taistelualueena. Se sijaitsee Laatokkaan laskevan Vuoksen varrella. Vuosalmesta Laatokan suuntaan on muutamia saaria: Vasikkasaari, Ruokosaari ja Hiekkasaari. Vuoksen pohjoispuolella sijaitsivat Vuosalmi ja Vuoksela.

Ruokosaari oli meidän kotisaaremme, jossa olen myös syntynyt. Joissain kartoissa ja kirjoituksissa sitä on kutsuttu myös Kurrossaareksi. Saaressa sijaitsi neljä taloa: Meidän, Pulkkien ja Lemmettyjen lisäksi yksi talo, jonka nimeä en muista. Meidän talomme sijaitsi saaren itärannalla. Perheeseemme kuului isän ja äidin lisäksi kaksi lasta, minä ja vuotta vanhempi siskoni.

Talvista ei ole jäänyt paljonkaan sellaisia tapauksia, jotka muistuisivat mieleeni. Kesäisin oli tietysti enemmän toimintaa ja ne ovatkin jääneet muistoihini paremmin. Onkiminen oli kiinnostavaa, vaikka ne kalansaaliit eivät kovin suuria olleetkaan. Keväällä oli sorsan pesiä runsaasti kotisaaressamme. Meillä syötiin sorsanmunia usein. Niitä oli evääna silloinkin, kun lähdimme sieltä sotaa pakoon.

Oli vaarallisiakin harrastuksia. Etsimme ja keräilimme poikien kanssa sotaromua; käsikranaattejakin löytyi useita. Kun olimme löytäneet erään kerran yhden kranaatin, eräs hieman vanhempi poika purki sen ja me toiset olimme ympärillä katsomassa. Kivääirin patruunoita löytyi myös paljon. Hieman vanhemmat pojat tekivät niistä pommeja, joita heiteltiin ilmaan. Oli hauskaa, kun se pamahti. Yksi poika tuli kerran kouluun sormet kääreissä. Luultavasti pommi oli räjähtänyt liian aikaisin. Tietooni ei tullut oliko muita vahinkoja sattunut. Minä löysin meidän tontiltamme yhden varsikäsikranaatin ja vein sen Isälle. Hän ei sanonut mitään, vaan otti kranaatin ja heitti sen rantapusikkoon. Se ei räjähtänyt. Ymmärsin kyllä, että ne ovat vaarallisia eikä niihin saisi koskea.

Isäni oli talvisodan aikana ollut rannikkotykistössä. Jatkosodassa hän palveli kenttätykistössä. Jatkosota sujui voitokkaasti ja suomalaiset joukot valtasivat takaisin talvisodassa menetetyt alueet ja vanhempia ikäluokkia ruvettiin kotiuttamaan. Isänikin kotiutettiin. Vanhempani uskoivat myös, että ryssä oli karkotettu lopullisesti Suomen rajoilta. Heille tuli halu muuttaa Karjalaan rakentamaan uusi talo poltetun tilalle. Sinne lähdettiin varmasti suurin toivein aikaisin keväällä 1942 ja olihan sinne lähtijöitä paljon muitakin.

Meillä oli asunto Äyräpään puolella Pölläkkälän kylässä. Isä ja äiti kuljettivat rakennustarpeita veneellä saareen. Puutavaraa oli pinottu odottamaan rakentamista ja isä kaivoi talon perustukselle kuoppia. Eräässä sotaa kuvaavassa kirjassa mainitaan, että kesällä 1944 Äyräpään asemalla oli uusia ovia ja ikkunoita. Ne olivat tarkoitus asentaa tähän meidän rakennukseemme.

Uuninpohjan isä oli saanut kaivetuksi, kun jo 1942 loppukesällä hän sai komennuksen kenttätykistöön Syvärille. Rakentaminen siten hidastui huomattavasti, eikä talo ehtinyt valmistua kuin rungoltaan ennen evakkoon lähtöä. Ryssän aloitettua suurhyökkäyksen kesällä 1944 isäni patteristo, jossa hän oli tykinjohtajana, kuljetettiin Ihantalaan ja Juustilaan torjuntataisteluun. Kun vihollisuudet ryssän kanssa oli saatu loppumaan ja Saksa ei mielellään poistunut Lapista, siirrettiin hänen patteristonsa avuksi Tornioon. Isän sotaretkensä päättyi viimein Enontekiöön, ja sieltä hänet kotiutettiin siviiliin syksyllä 1944.

LÄHTÖ KARJALASTA (19. - 21.6.1944)

Vuoden 1944 alkaessa sota tuli todelliseksi. Sodan äänet alkoivat kuulua. Suurhyökkäyksen alettua kesäkuun alussa kuului katkeamaton jyrinä, kuin kaukainen ukkosen ääni. Yksittäisiä räjähdyksiä ei vielä erottanut. Lentokoneiden äänet lisääntyivät ja niiden aseet ampuivat, sillä ilmataistelut lisääntyivät jatkuvasti.

Desanttivaarasta varoiteltiin. Kun eräänä päivänä olimme tontillamme, näimme lentokoneen tulevan meitä kohti. Se oli ”suipponokkainen” hävittäjä. Näimme lentäjän, joka ei katsonut meihin päin, vaan oli selvästi keskittynyt laskeutumaan rantaniitylle. Siihen niitylle oli rakennettu väliaikainen vaja, jonka ylitse kone lensi. Vajan ja niityn välissä oli tiheää lepikkoa, joten koneen laskeutumista emme nähneet. Jostain syystä siskoni oli kiivennyt vajan katolle ja tuntui kuin hän olisi voinut kädellä koskettaa sitä konetta. Lentokone oli väriltään vihreä tai sinertävä. Uskoin tämän lentokoneen olevan suomalainen ja olisin mennyt sitä katsomaan, mutta äiti käskytti meitä kiireesti pois saaresta.

Minä luin myöhemmin hävittäjälentäjien kirjoittamia taistelukertomuksia sodan ajalta ja sattui eräs kohta kiinnostamaan. Hans Wind kirjassaan Viimeinen kotka mainitsee ampuneensa 19.6. alas Neuvostoliiton sankari Majuri A.V. Tsirkovin koneen, jonka jälkeen tämä oli tehnyt pakkolaskun suomalaisten puolelle. Ajankohta sopisi hyvin tähän tapaukseen. Rintamalinja oli silloin jo melko lähellä. Neuvostoliiton suurhyökkäyksen kuvauksessa mainitaan, että 19.6. Tsirkov joutui tekemään pakkolaskun vihollisen puolelle. Seuraavana päivänä hänen mainitaan onnistuneen ylittämään rintamalinjan sekä tuonen mukanaan kaksi vankia (vankitarinaan voi suhtautua epäillen).

Eräällä kotiseuturetkellä kuulin, että saaresta oli kuulunut lentokoneen pakkolaskun jälkeen voimakas räjähdys ja jonkun oli yöllä nähty soutaneen veneellä saaresta pois. Olikohan naapuritalon isännällä Pulkilla ollut tietoa tästä lentäjästä, kun hän seuraavana päivänä varoitti minua ”tesantista”?

Viimeisen yön vietimme saaressa. Siellä asui tuolloin vielä toinen perhe, Pulkit, jonka isäntä ei ollut sodassa. Hän oli rakentanut sinne taloa, joka oli ”puolivalmis”. Talon yläkerrassa vietimme yön. Muistan, kuinka ilmataistelun äänet välillä herättivät, kun koneiden aseet ampuivat.

Äiti lähti aamulla siskoni kanssa käymään Pölläkkälän puolella jotain asiaa toimittamassa. Jäin saareen Pulkin poikien kanssa. Toinen pojista oli saman ikäinen minun kanssani, nimeltään Pentti. Toinen oli jonkun verran nuorempi. Meidän lehmämme oli jo aikaisemmin kuljetettu Vuokselan puolelle odottamaan evakuointia. Pulkin isäntä hoiti lehmien evakuointia. Hän oli havainnut, että Vasikkasaaresta oli karannut Keinosen lehmä meidän saareemme. Saarethan ovat lähekkäin ja kahlaamalla pääsee saaresta toiseen. Hän sanoi meille isoimmille pojille, että menkää sanomaan Keinosille lehmänne olevan Ruokosaaressa. Me lähdimme veneellä soutaen ilmoitusta viemään. Lentokoneiden ääniin emme kiinnittäneet huomiota, nehän pörräsivät jatkuvasti eikä ampumista silloin erottanut muista äänistä.

Olimme soutamassa ja ehtineet edetä parisataa metriä, kun veneen viereen iskeytyi luotisarja. Vesi näytti aivan kuin olisi kiehunut. Meille tuli tarve äkkiä piiloutua, vaikka eihän siinä veneessä mitään suojaa ollut. Kaverini Pentti ryömi perätuhdon alle piiloon ja minä keulatuhdon alle. Sinne en kuitenkaan kokonaan sopinut, joten pää jäi ulkopuolelle. Siinä sain hetken katsella ilmataistelua. Ryssän koneita oli kaksi ja samalla ilmestyi näkyviin kaksi suomalaista keltanokkaista hävittäjää. Toinen hävittäjistä ampui sarjan meitä lähempänä olevaa ryssän konetta kohti. Tuntui siltä, että sarja osui ja koneet menivät näkökentästäni pois. Jäin käsitykseen, että ryssän kone tuhoutui. Toinen ryssän kone oli korkeammalla ja se lensi Laatokan suuntaan. Sen perässä seurasi suomalainen hävittäjä, joka ampui takaapäin muutaman laukauksen sarjan sitä kohti. Ryssän koneesta alkoi tulla savua. Tämän jälkeen meille tuli kiire soutaa lähimpään rantaan Ruokosaareen.

Pulkin isäntä kävi noutamassa veneen pois. Samalla Pulkit laittoivat tavaransa veneeseen ja lähtivät kaislikon suojassa soutamaan Vuokselaan. Pulkki sanoi lähtiessään minulle, että ”varo tesantteja”. Jäin yksin saareen ja silloin alkoi pelottamaan. Pulkki oli ehkä tietoinen ryssän lentäjän olevan saarella ja hän halusi veneensä pois hetkeksi saaresta, eikä sen lehmän tilanteella ollut enää mitään merkitystä.

Äiti ja sisko saapuivat saareen jonkin ajan kuluttua. Äidin piti kuitenkin vielä lähteä Pölläkkälän puolelle käymään, koska sinne oli jäänyt jotain tärkeää tavaraa, joka olisi pitänyt saada mukaan. Ilmataisteluja oli silloin jatkuvasti ja Ruokosaaren edustalle putosi lentokone jokeen. Siskoni näki sen, kun hän oli aivan rannassa. Olin itse piilossa pienen vajan vieressä, kun en uskaltanut tulla näkyviin.

Sotilaat olivat estäneet äidin pääsyn joen toiselle puolelle, joten se oli turha matka. Hänen palattuaan lähdimme Vasikkasaaren kautta Vuosalmen puolelle odottamaan kuljetusta eteenpäin. Meillä oli jokaisella kantamuksena jotain tavaraa ja se tuntui minusta olevan painavaa.

Saavuimme Vuokselan tienhaaraan. Siellä oli toisiakin evakkoja odottamassa. Äiti lähti parin naisen kanssa lypsämään Vuokselaan meidän lehmäämme, joka oli siellä kylän toisten lehmien joukossa. Me jäimme siskoni kanssa vahtimaan tavaroitamme.

Tienhaarassa oli melkoinen liikenne. Oli marssivia sotilasosastoja sekä joitain henkilöautoja ja kaikilla näytti olevan kiire. Tien vieressä oli joku sotilasosasto, luultavasti tykkipatteri. Siihen kohdistui yllättäen ilmahyökkäys. Alkoi kova tulitus. Emme olisi ehtineet suojautua, mutta kaksi sotilasta juoksi apuun. Toinen sotilas otti minut syliinsä ja toinen siskoni. He veivät meidät tien toiselle puolelle, laittoivat ojaan ja asettuivat itse suojaksi meidän päällemme. Olimme ojassa niin kauan kuin tulitusta kesti. Muistan selvästi minua kiidättäneen sotilaan sanoneen, että ”nyt poika mennään”. Hänellä oli asetakissa ”komentohihna”; hän oli upseeri. Äiti oli samalla tulossa maitoämpäreineen ja hän näki hyökkäyksen. Hän pelkäsi meille käyneen huonosti. Kiitos näille sotilaille, että he ehtivät meitä auttamaan. Saatoimme olla ainoat lapset sillä hetkellä siellä tienhaarassa.

Tienhaaraan saapui Vuosalmelta kaksi kuorma-autoa. Niiden kuljettajat tunsivat meidät, koska he olivat olleet majoitettuina samaan rakennukseen, jossa mekin vähän aikaa asuimme. He ihmettelivät, miksi me olimme vielä siinä. Toinen kuljettaja sanoi, että hänen autonsa oli viimeinen suomalainen auto, joka tuli lossilla Äyräpään puolelta joen yli. ”Seuraava, joka tulee yli on ryssä, sillä se on jo Valkjärvellä”. Kuljettajat saivat juodakseen vasta lypsettyä maitoa, josta he nauttivat suuresti. He sanoivat hakevansa Vuokselasta kuormat. He käskivät meidän olla valmiina ja sanoivat ottavansa meidät kyytiinsä, kun tulevat takaisin.

Ei tullut ryssäkään yli, sillä lossi pommitettiin heti tämän jälkeen romuksi. Pommitus kuului selvästi tienhaaraan. Sotilaat kertoivat, että lossi on pommitettu risaksi eikä kulje enää.

Kuorma-autojen palattua Vuokselasta, niissä oli kuormana huonekaluja. Täytyi olla arvokkaita, kun kaksi autoa oli tällaisessa sotatilanteessa komennettu niitä hakemaan. Kiipesimme tavaroidemme kanssa lavalle. Kuljettaja sanoi, jos hän pysäyttää auton, silloin heti lavalta pois ja metsään - ei kuitenkaan pysäyttänyt.

Saavuimme Sairalan asemalle ja majoituimme erääseen taloon yöksi. Aamulla saapui taloon meille tuntematon mies ja ilmoitti, että meidän on lähdettävä kävelemällä johonkin paikkaan. Minulla ei ollut käsitystä minne, mutta naisten mielestä sinne oli pitkä matka. Oli kuitenkin lähdettävä, kun oli käsketty. Minulla oli jalka kipeänä, koska olin astunut naulaan. Hetken käveltyämme meitä vastaan tuli kaksi poliisia ja he kysyivät matkamme tarkoitusta. Äiti sanoi, että meitä oli käsketty menemään. Poliisit ihmettelivät, että kuka sellaisen käskyn on antanut. He vuorostaan käskivät meitä menemään aseman ravintolaan odottamaan. Siellä oli toisiakin evakkoja odottamassa.

Asemalla seisoi tavarajuna lähtövalmiina. Pariin sen umpivaunuista oli lastattu huonekaluja. Saattoivat olla sen ”huijarin”, joka oli käskenyt meidät jalkapatikkaan? Poliisit tyhjennyttivät vaunut huonekaluista ja tulivat ilmoittamaan, että nyt mennään junaan. Välittömästi tämän jälkeen juna lähti liikkeelle ja matka Pihlajavedelle Keski-Suomeen alkoi.

Oli varmasti meidän viimeisten lähtijöiden onni, kun olimme myöhässä. Edellisenä päivänä ryssä oli pommittanut Elisenvaaran asemaa ja siellä oli evakkojuna saanut osumia. Kuolonuhreja oli tullut paljon. Tämä meidän junamme ei saanut viipyä asemalla pitkään, vaan se laitettiin välittömästi liikkeelle. Katselin ulos vaunun avoimesta ovesta ja näin lentokoneen seurailevan junaamme jonkun aikaa. Se oli luultavasti suomalainen.

Isäni kenttätykistörykmentti oli ollut samaan aikaan asemalla odottamassa kuljetusta Viipurin suuntaan. Aseman vieressä oli suuri varastorakennus, johon oli siirretty pommituksessa surmansa saaneet. Hän oli käynyt katsomassa siellä olevat vainajat ja pelännyt löytävänsä vainajien joukosta meidät. Oli ollut helpottava tunne, kun hän ei meitä sieltä löytänyt.

Toivottavasti poliisit saivat kiinni ”huijarin” joka niitä huonekaluja oli lastannut vaunuihin. Kertomisen arvoista olisi myös tarina Vuokselan lehmien matkasta. Meidän lehmämme löydettiin myöhemmin Haapamäen asemalta. Siltä oli sorkat kulunut niin, että ne olivat verillä. Se ei suostunut enää kävelemään soralla, vaan asteli tien pientareella ruohikossa. Niitä Vuokselan lehmiä oli kävelytetty pitkiä matkoja.

Nämä sodan jaloista lähdön tapahtumat olivat niin erikoisia, että ne ovat säilyneet muistissani, vaikka vuosikymmeniä aikaa on kulunut. Paljon on varmaan unohtunutkin. Emmehän me lapset tienneet tilanteesta enempää, kuin mitä näimme ja koimme. Vanhempien, kuten äitimme, työmäärä on ollut suuri. On pitänyt siinä kiireessä saada jotain tarpeellista mukaan ja rauhoitella meitä lapsia, ettei ryssänpelko saanut paniikkia aikaan. Olen pitänyt sankarillisina niitä poliiseja sekä Vuokselan tiehaarassa olleita sotilaita ja autonkuljettajia. Heiltä riitti sotatilanteessakin aikaa meille evakoille. Enkä tule unohtamaan niitä hävittäjälentäjiä, jotka oman käsitykseni mukaan pelastivat minun sekä kaverini Pentin hengen.

En osaa arvioida, jäikö näistä tapahtumista mitään suurempaa haittaa, mutta monien vuosien aikana näin unta, että lentokone jahtasi minua ja aina se lentokone oli ryssä. Olimme kyllä viimeisiä pakolaisia tältä alueelta, mutta meidän jälkeemme sieltä lähtivät vielä henkilöt, jotka kuljettivat mukanaan Vuokselan lehmät.

Olen usein ajatellut näitä tapahtumia ja en muista, että olisin kertonut vanhemmilleni tapahtumista, joissa olin tulituksen aikana. Ehkä niistä oli jäänyt joku unohtamisen tarve. Ne kuitenkin tulevat usein mielessäni esille hyvinkin selkeinä. Toivoisin, että näitä tarinoita sotaa pakenevista ihmisistä lukisivat nuoremmatkin. Sen kokeneet alkavat olla jo niin iäkkäitä, että heidän joukkonsa harvenee.

Näitä tarinoita Karjalasta sotaa pakenevista ihmisistä olisi lähes puolililjoonaa kertomusta ja Lapin sodasta saman verran lisää. Tämä oli yksi niistä.

Mauri Niukkanen

TULOKSIA

Porrassalmikilpailu 19.9.2020

1	Alikersantti	Laukkarinen	Tero	Kangasniemen reserviläiset ry.
2	Alikersantti	Saaririnne	Sami	Mikkelin reserviläiset
3	Kapteeni	Kärkkäinen	Pekka	Mikkelin Reservinupseerit ry
4	Vänrikki	Tammisto	Joonatan	Mikkelin Reservinupseerit ry
5	Sotilasmestari	Mattila	Lasse Tapio	Savonlinnan Reserviläiset ry
6	Vänrikki	Hirvonen	Teemu	Ristiinan Reserviupseerit
7	Majuri	Väänänen	Vesa	Mikkelin Reservinupseerit ry
8	Luutnantti	Uusiheimo	Timo	Mikkelin Reservinupseerit ry
9	Yliluutnantti	Suuronen	Jukka	Kangasniemen reservinupseerit ry.
10	Majuri	Juntunen	Pirkka	Kangasniemen reserviläiset ry.
11	Alikersantti	Kimonen	Jehki	Pieksämäen seudun reserviläiset ry
12	Vänrikki	Snicker	Pekka	Mikkelin Reservinupseerit ry
13	Yliluutnantti	Valkonen	Mauri	Mikkelin Reservinupseerit ry
14	Alikersantti	Venäläinen	Arto	Kangasniemen reserviläiset ry.
15	Sotilasmestari	Kantanen	Ari	Savonlinnan Reserviläiset ry
16	Korpraali	Aksila	Eetu	Savonlinnan Reserviläiset ry
17	Ylivääpeli	Korhonen	Ari Pekka	Savonlinnan Reserviläiset ry
18	Vänrikki	Toivanen	Pasi	Ristiinan Reserviupseerit
19	Yliluutnantti	Snicker	Jarmo	Mikkelin Reservinupseerit ry
20	Luutnantti	Tiihonen	Heikki	Ristiinan Reserviupseerit
21	Yliluutnantti	Alm	Olli	Mikkelin Reservinupseerit ry
22	Jääkäri	Mattila	Jarmo Samuli	Savonlinnan Reserviläiset ry
23	Majuri	Kovanen	Veli	Ristiinan Reserviupseerit
24	Vänrikki	Asikainen	Arttu	Mikkelin Reservinupseerit ry
25	Alikersantti	Toivakka	Juha	Mikkelin reserviläiset
26	Yliluutnantti	Tolvanen	Asko	Sulkavan Reserviupseerit ry
27	Vänrikki	Himanen	Risto	Ristiinan Reserviupseerit
28	Ylivääpeli	Rönkä	Jukka	Mikkelin reserviläiset
29	Yliluutnantti	Korhonen	Ari	Ristiinan Reserviupseerit
30	Majuri	Leppänen	Heikki	Mikkelin Reservinupseerit ry
31	Kapteeni	Luukka	Martti	Kangasniemen reservinupseerit ry.
32	Ylikersantti	Ikonen	Pentti	Kangasniemen reserviläiset ry.
33	Vänrikki	Pietarinen	Joni	Kangasniemen reservinupseerit ry.
34	Luutnantti	Kuvaja	Tommi	Kangasniemen reservinupseerit ry.
35	Ylikersantti	Juuti	Pasi	Mikkelin reserviläiset
36	Jääkäri	Tiainen	Valtteri	Pieksämäen seudun reserviläiset ry
37	Yliluutnantti	Saastamoinen	Heikki	Mikkelin Reservinupseerit ry
38	Kersantti	Häkkinen	Harri	Mikkelin reserviläiset
39	Korpraali	Hokkanen	Reijo	Kangasniemen reserviläiset ry.
40	Yliluutnantti	Vihavainen	Markku	Sulkavan Reserviupseerit ry
41	Alikersantti	Laitinen	Kai	Kangasniemen reserviläiset ry.
42	Kapteeni	Paatola	Erkki	Kangasniemen reservinupseerit ry.
43	Majuri	Repo	Esa	Sulkavan Reserviupseerit ry
44	Alikersantti	Litmanen	Tuukka	Mikkelin reserviläiset
45	Vänrikki	Sinkkonen	Hannu	Sulkavan Reserviupseerit ry
46	Alikersantti	Pesonen	Marko	Mikkelin reserviläiset
47	Luutnantti	Tuominen	Markku	Sulkavan Reserviupseerit ry
48	Kapteeni	Toivonen	Ilmari	Kangasniemen reservinupseerit ry.
49	Kapteeni	Laukkanen	Asko	Mikkelin Reservinupseerit ry
50	Majuri	Hiltunen	Jan-Aulis	Mikkelin Reservinupseerit ry
51	Alikersantti	Litmanen	Tuukka	Mikkelin reserviläiset
52	Jääkäri	Pylkkänen	Antti	Mikkelin reserviläiset
53	Yliluutnantti	Tiihonen	Tommi	Kangasniemen reservinupseerit ry.
54	Vänrikki	Tyrväinen	Ville	Kangasniemen reservinupseerit ry.

4.6.2020 YLENNETYT ETELÄ-SAVON RESERVILÄISET

Tasavallan presidentti on ylentänyt seuraavat reservin upseerit 04.06.2020

MAJURIKSI

Hiltunen	Jan-Aulis	Mikkeli

KAPTEENIKSI

Aarnio	Jussi Valtteri	Mikkeli
Tähtinen	Heikki Aulis S	Mikkeli

TEKNIKKOKAPTEENIKSI

Laakkonen	Pasi Juha Olavi	Mikkeli

YLILUUTNANTTIKSI

Alm	Olli Juhani	Mikkeli
Eskelinen	Jyri Aleksi	Mikkeli
Halonen	Saku Johannes	Juva
Hämäläinen	Pekka Tapio	Mikkeli
Kiander	Raine Olavi	Mikkeli
Leikas	Juuso Valermo	Juva
Pirkkalainen	Herkko Eino P	Joroinen
Pöyry	Sami Seppo Petteri	Mikkeli
Toivola	Tero Tapani	Mikkeli

LUUTNANTIKSI

Höglund	Kimmo Gustaf	Savonlinna
Kuitunen	Juho August	Jyväskylä
Laakkonen	Jyri-Pekka	Mikkeli
Mildh	Arttu Harri T	Savonlinna
Myllymäki	Juha Antero	Mikkeli
Parkkinen	Aki Heikki Tapani	Savonlinna
Penttinen	Juho Sakari	Mäntyharju
Seppänen	Timo Jaakko A	Mikkeli
Tossavainen	Teemu Tapani	Mikkeli
Turunen	Hemmo Tuukka H	Savonlinna
Väisänen	Sauli Mikael	Savonlinna
Pesonen	Antti Kalle-Mikael	Mikkeli

Aluetoimiston päällikkö on ylentänyt seuraavat reservin aliupseeristoon ja miehistöön kuuluvat 04.06.2020

YLIVÄÄPELIKSI

Hälikkä	Veli-Matti	Mäntyharju
Järvinen	Ari Tapio	Pieksämäki

VÄÄPELIKSI

Koponen	Martti Olavi	Savonlinna
Pigg	Jarkko Leo J	Mikkeli

YLIKERSANTIKSI

Asikainen	Marko Samuli	Mikkeli
Estola	Jaakko Mikael	Mikkeli
Hakkarainen	Jan Petteri	Kangasniemi
Himanen	Toni Kristian	Juva
Huovinen	Tomi Juhani	Savonlinna
Häkkinen	Marko Martti P	Pieksämäki
Härkönen	Jukka Tapio	Mikkeli
Kosonen	Jarkko Tapio	Savonlinna
Laitinen	Hanna Pauliina	Kangasniemi
Moncada	Heikki Wayna A	Savonlinna
Sinevaara	Antti Aleksanteri	Mikkeli
Teräsalmi	Nuutti Mikko Kalevi	Mikkeli
Zitting	Jaakko Johannes	Savonlinna
Öster	Pentti Oskari Aleksi	Pieksämäki

KERSANTIKSI

Avikainen	Jani Matti Viljami	Mikkeli
Häkkinen	Ari Petteri	Pieksämäki
Häkkinen	Harri Juhani	
Hämäläinen	Markus Riku Matias	Helsinki
Härkönen	Niki Johannes	Mikkeli
Jääskeläinen	Jarna Katariina	Mikkeli
Kinnunen	Henri Santeri	Mikkeli
Kurki	Juha Jalmari	Mäntyharju
Laamanen	Jukka Aleksi	Mikkeli
Liukko	Timo Marko Samuli	Enonkoski
Luostarinen	Ville-Petri Tapani	Savonlinna
Luukkainen	Ossi Joonas Kalervo	Savonlinna
Myyryläinen	Joona Aleksi	Mikkeli
Pilssari	Tatu Tommi Juhani	Mäntyharju
Saahko	Santeri Matias	Mikkeli
Suvisuo	Olli Petteri	Mikkeli
Särkkä	Jesse Johannes	Mikkeli
Tykkyläinen	Antti Mikael	Mikkeli
Ukkonen	Seppo Juhani	Hirvensalmi
Vesterinen	Joona Matias	Mikkeli

ALIKERSANTIKSI

Antti	Henry Mikael	Mikkeli
Korhonen	Erkka Pekka	Mikkeli
Makkonen	Kalle Petteri	Mikkeli
Puurtinen	Petteri Juhana	Juva
Tuppurainen	Jouni Kalervo	Heinävesi
Forsell	Tuukka Petri M	Mäntyharju

KORPRAALIKSI

Kosonen	Henry Daniel K	Joroinen
Neuvonen	Santeri Topi Sakari	Mikkeli
Pulkkinen	Toni Juhani	Mikkeli
Ripatti	Matti Tuomas K	Mikkeli
Tarkiainen	Joni Santeri	Juva
Tuppurainen	Mika Henri Tapio	Heinävesi
Vatjus	Joona Samuel	Mikkeli

YLIRAJAJÄÄKÄRIKSIKSI

Lipponen	Pekka Sebastian	Pieksämäki
Pöllänen	Mikko Aleksi	Savonlinna
Salminen	Juhani Petteri	Joroinen
Venäläinen	Roni Joonas	Kuopio

PALKITUT

Reserviupseeriliiton ansiomitalit 4.6.2020

Kultainen ansiomitali:

Rantalainen Erkki	Ristiina
Saarinen Jussi	Mikkeli
Turakainen Petri	Juva

Savon Vasaman Suomi 100-vuotta mitali:

Kauko Juhamäki
Matti Lakio

MUISTI

SODAN JA RAUHAN KESKUS
CENTRET FÖR KRIG OCH FRED

MIKKELI - FINLAND

Sodan ja rauhan keskus Muisti avataan 29.4.2021

Haluatko tietää lisää?
Vieraile verkkosivuillamme, sosiaalisessa mediassamme ja tilaa uutiskirjeemme.

MUISTAA, MITEN SODAT SYTTYVÄT
MUISTAA, MILTÄ SOTA TUNTUU IHMISESSÄ
MUISTAA, MITEN SODAT LOPETETAAN
MUISTAA, MITEN YLLÄPIDETÄÄN RAUHAA

Ristimäenkatu 4
50100 Mikkeli

muisti.org

L2
Posti Oy
Posti Green

kuoma®

Kuomat ulkoiluun
nyt myös omasta
verkko-kaupastamme!

www.kuoma.fi

PAINO | TAITTO TEROPRINT